

Normer og fordomme Indskolingen

Om forløbet

Formålet med forløbet er at lære eleverne om normer og fordomme, samt om hvordan disse påvirker andre og os selv. Forløbet bidrager til at styrke elevernes evne til at identificere de usynlige regler, som normer opstiller. Samtidig understøttes, at eleverne bliver mere bevidste om, at vi alle har forforståelser, og at de påvirker vores møde med andre mennesker.

Forløbet består af forskellige aktiviteter og øvelser, som blandt andet omfatter

- refleksion over ligheder og forskelle mellem mennesker
- træning i at identificere normer i tekster
- træning i at identificere fordomme i tekster
- at udtrykke sig med kroppen
- opgaver, der styrker evnen til at lytte til hinanden
- tegne/male-aktivitet med klasseprodukt

Forløbet kan laves i sin helhed, enkelte opgaver kan udelades og nogle opgaver kan stå alene.

Tre faser

Alle forløb i **Din & min verden** er inddelt i tre faser:

- **Kom godt i gang** Her tunes eleverne ind på forløbets tema. Der etableres en "stemthed" ift. det kommende indhold.
- **Indtryk, udtryk og dialog** Her arbejdes med indhold i form af lærerinput, tekster mv. Indholdet danner basis for æstetiske eller diskursive produkter, der efterfølgende er omdrejningspunkt for udforskende dialoger.
- **Forankring** Her samles der op på forløbets læring, oftest i form af et æstetisk produkt. Omsætning til et nyt formsprog styrker læring og fastholdelse.

Alle tidsangivelser er vejledende

Kom godt i gang

Nærvær og opmærksomhed

Samling og grounding

Tidsforbrug: 7-10 minutter

Eleverne står i en cirkel. Brug grounding-teknikker:

- Lukkede øjne og tre dybe vejtrækninger
- Visualisering af "rødder" fra fødderne til gulvet

Lyttedel – stadig med lukkede øjne

Bed eleverne om at lytte til lyde langt væk (uden for lokalet), lyde i lokalet og til sidst lyde tæt på, fx naboens vejtrækning eller deres eget åndedræt

"Tænk hvis alle kunne være som mig"

Refleksionsøvelse

Tidsforbrug: 20 minutter

Individuelt:

Eleverne sidder med lukkede øjne og reflekterer over: *Tænk, hvis alle kunne være lige præcis som mig.*

- Hvad ville være godt ved det?
- Hvad ville være dårligt ved det?

Grupper på 3, evt. 4

Eleverne deler deres refleksioner over de første spørgsmål ét ad gangen (først det gode, så det dårlige). Opfordr eleverne til at lytte aktivt, spørge nysgerrigt, hvis der er noget, som de ikke forstår. Brug evt. lyttekort (download).

Eleverne taler sammen om følgende spørgsmål:

- I hvilke situationer er det en fordel, at folk ligner hinanden?
- I hvilke situationer er det en fordel, at folk ikke ligner hinanden?

Klasseopsamling

Grupperne deler nogle af deres refleksioner.

Indtryk, udtryk og dialog

Den grimme ælling

Tekstarbejde

Tidsforbrug: 90 minutter

Klassen

- Læs historien om den grimme ælling
- Eleverne sætter en streg på et stykke papir, hver gang den grimme ælling oplever, at den ikke passer ind
- Når I har læst hele historien, kan I tælle streger og/eller komme med eksempler på de ting, som ællingen får at vide (stor, grim, mm.). Sæt eventuelt selv ord på de bagvedliggende regler/normer, som ællingen bliver mødt af.
- Tal på klassen om andre eksempler fra tekster/film, hvor nogen ikke passer ind

Grupper på 3; evt. 4 afhængigt af klassetrin og koncentrationsniveau

- Hver gruppe laver skulpturer/fysiske opstillinger til 2 af de situationer fra fortællingen om den grimme ælling, hvor den oplever, at den ikke passer ind. Eleverne kan selv vælge situationerne, eller du kan dele dem ud, så hele fortællingen bliver fortalt.
 - Eleverne viser skulpturerne for resten af klassen. Lad evt. resten af klassen gætte på, hvilken situation de viser.
-

Fabler eller anden tekst

Tekstanalyse

Tidsforbrug: 20-25 minutter (foruden læsning)

Tal om ordet "fordom". Inddrag elevernes perspektiver i det omfang, de kender til ordet i forvejen. Inddrag gerne perspektiver på, at alle har forforståelser, men at de først bliver problematiske, hvis vi ikke vil ændre dem i mødet med virkeligheden. Læs evt. mere om normer og fordomme i Baggrundsmaterialet.

Eleverne læser teksten selv, eller den læses højt på klassen. Det kunne være fablen *Hanen og grisen* af Marie Duedahl, som kan lånes på biblioteket eller bestilles hos Turbine Undervisning. Vælg alternativt en anden historie, som handler om fordomme.

Gruppearbejde

Eleverne taler sammen om spørgsmålene. Saml op mellem hvert spørgsmål:

- Er der nogen, som har fordomme i teksten?
- Hvad betyder fordommene for historien?
- Hvad kunne hanen have gjort anderledes?

Klasseopsamling

- Tal med eleverne om, hvad det gør ved relationer, når vi har mange fordomme om, hvordan andre er. Pointer gerne igen, at alle har fordomme.
- Eleverne kommer med bud på spørgsmål, som hanen kunne have stillet til grisen i stedet for at antage, at alle grise er idioter.

Forslag til andre tekster (billedbøger) til de yngste ift. temaet Normer og fordomme:

Bello af Mette Eike Neerlin & Otto Dickmeiss (2019)

Gyldendal: Billedbog om Bello, der sidder i kørestol. Han er led og ked af altid at blive behandlet som et råddent æg, som en handicappet. Så møder han Ane, som egentlig er sur på ham, og derfor behandler hun ham som et helt normalt barn.

Mormor og mormor af Rebecca Bach-Lauritsen & Charlotte Pardi (2020)

Bogen handler om det tætte bånd, der kan opstå mellem børn og bedsteforældre og om, hvordan noget man selv oplever som helt almindeligt kan opfattes som meget mærkeligt af andre - måske endda af ens allerbedste ven.

Historien om Ib Madsen af Mette Eike Neerlin (2013)

Bogen handler om et barns isolation og fraværet af ansvarlige voksne. Ib er faktisk så isoleret, at ingen lægger mærke til, at han ikke har det godt. Hverken i skolen eller i familien.

Frank mig her af Line-Maria Lång & Karen Vad Bruun (2022)

Bogen handler om problemerne ved at ens forælder finder en ny kæreste, når nu man har det godt sammen uden fremmed indblanding. Men det er også en historie om at give efter og indse, når noget er godt.

Historie med åben slutning

Digt historie

Tidsforbrug: 20 minutter

Fortæl en kort indledning på en historie om et møde mellem to mennesker, dyr, alfer osv. Fx: "Der var engang en enhjørning og en dinosaur, som mødte hinanden. Enhjørningen havde aldrig mødt en dinosaur før, så hvad mon det var for én?"

Grupper på 3, evt. 4, afhængig af klassetrin og koncentrationsniveau

- Eleverne finder sammen på, hvad der sker videre i historien, ved på skift at finde på en fortsættelse
- Opmuntrer eleverne til at lytte til hinanden og bygge videre på hinandens ideer. Bed dem indlede hvert bidrag med: "ja – og så..."
- Gå rundt og hjælp, fx: "Hvad kunne der ske så?" eller "Hvordan kunne det ende?"

Klasseopsamling - kommer i den afsluttende (næste) opgave

Forankring

Tegn historien

Tegneaktivitet

Tidsforbrug: 30-45 minutter

Eleverne arbejder i de samme grupper som i foregående opgave. Hver elev tegner en scene fra deres historie, så hele historien bliver fortalt. Du kan evt. have tegnet den første tegning, som er fælles for alle historierne.

Klasseopsamling

- Lav en "væg-bog" med elevernes tegninger
 - Hver gruppe præsenterer deres afslutning for resten af klassen gennem tegningerne.
-